

SLOVENSKI GOSPODAR

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Na vsaki strani je vsebina: 1. polovica vsebuje v slovenskem jeziku in polovica v nemškem jeziku. Vsebina je namenjena za domačo uporabo. Če želite naročiti, pošljite nam 3 K. — Navedite se pod imenom: "Slovenski Gospodar" v Mariboru. — List se dopolnjuje ob vsaki številki. — Če želite naročiti, pošljite nam 12 v. — Uredništvo: Koroska cesta št. 5. — Rokopisni listi se ne vračajo. — Upravništvo: Slovenski državni list, št. 1, Maribor. — Inzeratni in reklamacijski oddelki: Inzeratni in reklamacijski oddelki. — Za vsako leto od gospodarstva: za vsako leto 26 v., za vsako leto 1 kvadrant centimeter prostora stane 10 v. Za vsako leto od gospodarstva: za vsako leto 26 v., za vsako leto 1 kvadrant centimeter prostora stane 10 v. — Inzeratni se sprejemajo do tedaj opoldne. — Navedite se pod imenom: "Slovenski Gospodar" v Mariboru.

Minister o kmetu.

V seji avstrijskega državnega zbora dne 10. julija 1917, v kateri se je razpravljalo o pooblastilnem zakonu za vojnogospodarske odredbe, je imel voditelj poljedelskega ministrstva dr. vitez pl Ertl govor, v katerem je posebno pohvalil kmetjski stan. Vitez Ertl je izvajal:

Visoka zbornica! Kmetjski zastopniki v tej zbornici so priliko, ko se vrši posvetovanje o zakonski predlogi, ki bi naj nadomestila cesarsko odredbo z dne 10. oktobra 1914 s pooblastilnim zakonom, uporabili v to, da so podrobno razpravljali o raznih težavah, ki jih ves sestav vojnogospodarskih naredb prizadeva kmetu, o žrtvah, ki jih mora doprinesati kmet, ter o raznovrstnih nedostatkih in pogreških vladnih ukrepov. Ne morem si kaj, da ne bi porabil te prilike, ter Vam ne bi razjasnil, kako si razlagam naloge, katere sem prevzel kot sedanji voditelj poljedelskega ministrstva.

Ne dvomite o tem, da so se besede, katere tukaj govorite in ste jih tudi danes izrazili, besede, ki so prišle iz ust izkušenih in zgovornih poznavalcev kmetijstva, slišale na ministrski klopi in da se bo našlo srce, katero razumeva Vaše težave (Bravo!-klici). Zadeve, katere ste danes tukaj nastevali, se v poljedelskem ministrstvu že dolgo zasledujejo s posebno skrbjo. Naša težnja je, da nedostatke po možnosti popravimo. Poljedelsko ministrstvo bo, kolikor je to sploh možno, sodelovalo, da se omilijo vojno-gospodarski manjkatki. (Pritrjevanje).

Kot tačasni vodja poljedelskega ministrstva smatram kmetijstvo in kmetijsko pridelovanje v okvirju celega gospodarskega življenja kot najvažnejši temelj (Pritrjevanje in ploskanje), kateri omogočuje, ako se zvesto goji in oskrbuje, pridelovalno možnost ostalih pridelovalnih vrst narodnega gospodarstva, omogočuje pa tudi pravilno uporabo

vseh gospodarskih sil v državi, pravo uporabo delovne in ohranitev pridelovalne sile cele države. (Zelo dobro!)

Morete si torej, velespoštovani gospodje predstaviti, da službe, katero mi je poveril cesar in ž njo zvezane častne dolžnosti nisem prevzel brez velike skrbi. V tretjem vojnem letu se kmetje trudijo, da s sadovi svojega dela omogočijo naše vstrajanje. (Tako je!) Vedno težavneje bo, ohraniti zemljo dovolj rodovitno (Pritrjevanje), vedno težavneje pa tudi bo, si oskrbeti delovna sredstva in delovne moči (Pritrjevanje), vedno bolj težko bo delo tistih, ki so ostali doma, kateri imajo svoje na bojišču, delo žensk, otrok, starčkov, ki v kmetijskem delu izvršujejo sedaj naravnost čudeže. (Živahno pritrjevanje!) Velecenjeni gospodje! Povem Vam, da bi človek pokleknil na tla, ko sliši, kar se od mnogih strani dandanes doprinaša samozatajevanja in požrtvovalnosti, kar se dela v tem težkem času na kmetih (Živahno pritrjevanje in ploskanje) in kar storijo ravno naše vrle kmetijske žene (Živahno pritrjevanje).

Kljub vsem težavam, katere sem nekoliko opisal, kljub neugodnemu vremenu, kljub neprestano modremu nebu, s katerega neusmiljeno žge solnce na zemljo, kljub vsem drugim trudom in težavam, katere morajo prenašati, kljub osvražanju (res je), katero prihaja ali od nerazumne ali pa hudobne strani, in kljub temu, da se uspeh tega dela skuša smatrati kot neopravičen vojni dobiček, kljub vsemu temu vztrajajo kmetje. In to je tudi njih dolžnost, kakor tudi dolžnost vseh drugih stanov in nas vseh. Nasi kmetje pa vztrajajo kljub temu in izpolnjujejo svojo dolžnost napram državi in domovini. (Zelo dobro!) Dohodke dela, kateri se slikajo kot vojni dobički, to razbremenitev zemljiških knjig poznamo v poljedelskem ministrstvu in vemo prav dobro, da so to

velikokrat likvidacijski dobički, da niso sadovi, kateri zorijo na drevesu, temveč da se mora dati kapital sam, (Živahno pritrjevanje in ploskanje) in da se mora žrtvovati premoženje in da bomo po vojski morali vse storiti, da se zemljiške knjige ne bodo zopet polno napisale. (Živahno pritrjevanje in ploskanje).

Velecenjeni gospodje! Kakor umevno, ste pre-sojali in kritikovali vojnogospodarske odredbe. Res je, da je marsikaj težko prenesti, mnogokaj se mogoče komaj odvrta, mnogo se pa sploh mora pripisovati vojski. Nočem odločevati, ali je to »gospodarjenje«, kakor ga imenujemo, potreba ali pa zlo. Morda je potrebno zlo. Toliko pa je vendar gotovo, ali je način nasilnega gospodarjenja pravi ali ne, gotovo pa je, da sedaj v tretjem vojnem letu ne moremo kar z enim skokom skočiti v nasprotni način gospodarjenja. Marveč mi moramo skušati z združenimi močmi, da polagoma odstranimo vse trdobe in nepravilnosti, ki so se pokazale.

Gospodje! Jaz stojim na stališču in to bi si rad napravil za glavno načelo svojega delovanja, dokler bom vodil poljedelsko ministrstvo, da je najboljša politika za kupovalce in uporabnike pospeševanje pridelovanja. (Živahno pritrjevanje in ploskanje). Eden mojih predgovornikov, poslanec Jarc in mnogo drugih gospodov so naslikali vse razmere zelo natančno in poslanec Jarc je še posebej razvil program pridelovalne politike.

To bom gotovo vpodeval. Po mojem mnenju je prva podlaga agrarne preosnove in politike za pospeševanje pridelovanja — mogočna, krepka izpopolnitev kmetijske organizacije in kmetijskega interesnega zastopstva. (Živahno odobravanje.) Zato bom vse storil, da na smotren način pospešim kmetjsko interesno zastopstvo. (Živahno odobravanje.) Popolnoma soglašam z ministrom Höferjem, ki si je pred nekaj dnevi pridobil vaše odobravanje. Minister Höfer in jaz postopava glede novih odredb

LISTEK.

Vojni spomini.

(Januš Golec.)

(Dalje.)

V prihodnji vasi kake pol ure od Čistohrba je bila javljena že omenjena ruska brigada, katero bi naj iz nenade napadli in zajeli. Res, lotili so se tega dela v sneženoviharni noči z enim bataljonom naših neizkušenih rekrutov. Napadli so sovražnika od treh strani, hoteli ga presenečenega prisiliti k predaji. Zabranih je bilo pri tem spopadu 134 Rusov; a tudi od našega svežega bataljona se je vrnil komaj vsak deseti mož. Drugega jutra precej zgodaj smo se nameravali umakniti iz vasi nazaj na hrib, odkoder smo bili prišli. Komaj smo obrnili selu hrbet za dobrih 500 korakov, je začelo pokati za nami, piskati z rezko brzino po zraku in šrapneli so nas obsuli kot toča na gosto. Vsi od prvega do zadnjega smo bili uverjeni, da nas škropi na kri in pogibel lastno topništvo v domnevanju, da smo Rusi. Odpošiljali smo enega sla za drugim nazaj sporočat, češ: saj smo vendar le Avstrijci, naj nam ne sipa svinca v hrbet. Odposlancev ni bilo nobenega nazaj. Svinec je padal po nas vedno gosteje. V visokem snegu smo kobacali navkreber le počasi, radi polževe hoje smo nudili artileriji trajno viden cilj. Naš častnik, ki je pohitel do klete artilerije, da jej zapre pogubonosno zrela s pojasniliom, se je vrnil obledel kot stena

ter javil: »6 sovražnih topov bruha po nas, in mi smo nočevali z njimi skupno v isti vasi celo noč.«

Marsikateri se je sedaj spomnil, da je videl koncem vasi topove s konji, a vsakdo je bil uverjen, da so naši. To je bil za Ruse zajutrek, ko so nas spasil umikajoče se in kobacajoče po snegu do pasa. Še s kamenjem bi nas bili lahko popodili, kako ne s smodnikom in svincom. Neverjetno je, a resnično, da smo počivali s sovražnikom v isti vasi, prebili noč v nekaljenem miru do jutranje zore. Kaj takega se ne dogaja danes več, temu podobni doživljaji so bili mogoči le izpočetka. ko ni bilo tesno zvezane bojne črte, ampak med posameznimi polki vse polno vrzeli in lukenj, skozi katere je lahko udiral sovražnik neopaženo ter brez ovir. Sovražna artilerija je privabila s svojimi streli nad nas še rusko pehoto iz sosednjega, po noči od nas napadenega sela. So streljali in brusili po nas s strojnimi, a skoro nič zadeli. Proti poldnevu smo bili zopet nazaj na hribu pri Mažarih, ki so se hudovali, da smo jim razdražili Ruse, ki so se vedli pred našim prihodom mirno.

Jaz sem odnesel iz Čistohrba občuten pečat na podplatih. Tiščal sem v spanju obute noge v razbeljeno zakurjeno peč, in si prežgal dno na čevljevih prav do kože. Prisiljen sem bil ločiti se od obutih tovarišev, da si priskrbim pri trenu novo, komišno obuvalo. Oberst mi je še naročil, naj pazim malo na štabne konje, da si jih ne bi Rusi kar brez vprašanja izposodili.

Čisto sam sem korecal v snegu po hribu in navzdol, da bi dospel v vas Laborczfö, kjer bi naj

tičal naš tren. Oh, ta pot je bila mučna, ker sem komaj prestavljal noge, oslabljen po lakoti in trudu prošlega dne. Po kaki uri hoda sem zadeli na meni dobro znanega obersta v spremstvu nekaj častnikov. Šli so si ogledavat bojno črto in so me povprašali, kje da je moj polk. Smo kramljali precej časa, ker smo se vsi dobro poznali. Dobrosrčni gospodje so mi še ponudili svoje čutarice z žganjem in čajem.

Od radodarnih gospodov sem se poslovil s prav toplo zahvalo na jeziku in v srcu. Legala je večerna megla na zemljo, in ni se videlo več dobro. Od tovarišev, ki sem jim podal komaj roko, nisem bil 50 korakov nižje pod hribom, ko mi je bobnil v uho dobro poznati, ruski: »Stoj!« Potreslo me je po celem telesu v prepričanju, da pozivlja sovražnik mene k predaji. No moje bosonoge malenkosti niso videli, niti dobili, pač pa so zabrali (vjeli) in povabili v sibirsko bladišče častnike, s katerimi sem se razgovarjal in krepil pred nekaj trenutki. Šli so v nezasedeno vrzel naše fronte, katero so bili izpolnili slučajno že Rusi, ki so jim namignili s seboj, da ne bi zašli še v drugič. (Letos sem govoril v Gradcu s tedaj ujetim g. oberstom, katerega so poslali Rusi kot invalida nazaj. V noči po zajetju so mu zmrznili na nogah prsti, katere je potem podaril do sodnega dne ruski bolnici.)

Jaz sem dosegel sicer do omaganja utrujen Laborczfö, čisto nemoteno, brez sovražnega srečanja. Naš tren se je bil že odpeljal iz sela.

(Dalje prihodnjš.)

kolikor mogoče sporazumno in jaz moram le reči, da smatram njegovo načelo, da treba nastopati dobrohotno in z poukom, kot izredno prospešno. (Tako je!) Zgodi se pa, da nižji uradniki, časih činitelji, ki niti ne spadajo v ta organizem, ne delujejo v smislu tistih najboljših namer in namenov, ki jih goje na najvišjem mestu. Ako se potem taki ljudje lotijo reči, ki jih ne razumejo, ker se pač z njimi preje nikoli pečali niso, je nesreča gotova. Minister je rekel, da se ne sine nenasilno postopati, to je prvo načelo.

Največja surovost pa je nevednost podrejenih uradov in uradnikov. Ti uradniki mnogokrat posežejo vmes z roko, katera večkrat rani najbolj občutljive življenske živce teh gospodarskih panog. (Živahno pritrdjevanje).

Smatram za svojo dolžnost tukaj izjaviti, da se minister Höfer in jaz sporazumno največ trudiva, da se nastale težkoče omilijo, in da bomo storili vse, posebej pa še jaz, kakor je moja dolžnost, da pazim na to, da izvršitev teh odreb, (ki se tičejo kmetijstva), ne postavlja pr delovanja samega v nevarnost (Pritrdjevanje). Našim kmetom smo dolžni, da ne izjavimo samo, katera je naša dolžnost, da se bomo zavzemali za nje, temveč mi jim hočemo reči, da smo v poljedelskem ministrstvu mnenja, da so kmetje storili nekaj velikega in občudovanja vrednega. (Pritrdjevanje). Vedno bom pripravljen, da bom uvaževal vaše nasvete, ako pridete v poljedelsko ministrstvo, in jih bom zastopal tudi v uradu za ljudsko prehrano.

Skoroda 30 let, odkar pripadam poljedelskemu ministrstvu, je bilo vedno moje prepričanje in jaz sem pri svojem uradnem delovanju tudi vse storil, da se kmetška organizacija izpopolni. (Živahno pritrdjevanje in ploskanje). Bil sem vedno naziranja, da izkušnje, da so nasveti kmetijskih stanovskih organizacij in izkušenih kmetovalcev za upravo ne samo koristni, temveč tudi potrebni, da moremo mi, ki vodimo upravo, svoje v strokovnem oziru mnogokrat pomanjkljivo znanje izpopolniti z njihovimi nasveti. Zastopnike kmetijstva prosim, povejte kmetom, da smo v poljedelskem ministrstvu jim vedno hvaležni za njih nasvete. (Pritrdjevanje).

Glede postave, ki je sedaj v razpravi, pa si dovoljujem omeniti, da ona ne bo nič zboljšala in nič poslabšala. Vsebinska naredb bo tisto, kar bo treba v vsakem posameznem slučaju preiskati in njegovo izpeljavo izvesti po pravi poti. Poslanec Maixner je izjavil, da bi s kmetškega stališča bilo bolje, ako bi se ta zakon ne sprejel. Temu nasproti pa bi povdarjal, da bo pooblastilni zakon ustvaril pravi in oblikovni okvir, da bomo po njih pravi vrednosti preizkušali naredbe, ki še bodo izšle. Zagotovljeni bodite, da bo poljedelsko ministrstvo sodelovalo pri vseh vaših delih in da bo imelo razumevanje za vse vaše težave, bolečine in želje. (Živahno, delj časa trajajoče pritrdjevanje in ploskanje. (Govorniku od mnogih strani čestitajo).

Prodaja živine in dohodnina

Slovenski zvinorejec iz Posavja nam piše:

V »Slov. Gospodarju« smo nedavno brali, da je poslanec dr. Verstovšek na Dunaju zahteval, naj se prodaja živine ne šteje k dohodkom, ki se obdajo z dohodnino, in naj vlada v tem smislu poudči davčne oblasti, ker se s prodajo živine zmanjšuje premoženje posestnikov.

To bo res dobro, če se to doseže in dožene. Brez potrebe smo prodano živino napovedali za dohodnino med dohodki. Tako stoji v § 159 dohodninske postave. Glej knjigo »Dohodnina«, ki jo je izdal Valentin Žun, c. kr. finančni tajnik, na strani 10:

»Dobički iz prodaje imovine (posestev, vrednostnih papirjev, obrtov itd.) niso redoma davku zavezani prejemki. Obdajati pa jih je tedaj, kadar se davčni zavezanec peča obrtomu z nakupovanjem in prodajo imovinskih predmetov ali izvršuje to kot špekulacijsko opravilo«, recimo mešetar. Nadalje: pri napovedi za dohodnino se ne smejo odbiti: uporabe za zboljšanje ali pomnoženje imovine (§ 162 doh. zak.). Če kupiš vole, je to zboljšanje ali pomnoženje imovine, in kar

si plačal za nje, se pri dohodninski napovedi ne sme šteti med stroške; ravno tako pa je to zmanjšanje imovine, če prodaš vole; živina je gotovo važen del premoženja; dobički iz prodaje imovine pa niso davku zavezani prejemki, razen, če kdo baranta z živino ali z razkosanjem zemljišč.

Za letos je dohodninska napoved že zdavno oddana, (V mariborskem okraju pa še te dni roma na stotine napovednih tiskovin tudi v kočje najborejših posestnikov. V Mariboru imamo posebno močen davčni vijak za kmeta. Ta vijak navijajo ali »šrajfajo« dr. Oplustil, Rudl in Doleček) ali za priziv še bo čas, ko pride plačilni nalog, in pa za prihodnjič si bo to dobro zapomniti, da prodaja živine ni dohodek v smislu dohodninske postave, ampak zmanjšanje premoženja; kakor se pri napovedi izdatek za povečanje premoženja ne sme odbiti, tako bi se skupiček za prodano, to je zmanjšano imovino ne smel šteti med dohodninske dohodke. (In v naših krajih davčni uradnik pritiskajo kmetu ravno vsled prodane živine in mu npriljo velik dohodninski davek, dasiravno je zadolžen in le s težavo shaja na posestvu).

Državni zbor.

V nedeljo, dne 15. julija je državni zbor prekinil svoje poletno zasedanje, da se tako da kmetiskim poslancem možnost, pomagati doma pri spravljaju žetve. Počitnice bodo baje trajale 3 do 4 tedne. Med počitnicami bodo zborovali različni odseki.

V seji dne 12. julija se je med drugim sprejel zakon o begunskem vprašanju, namreč o oskrbovanju in podpori nesrečnih beguncev, ki so morali vsled vojske zapustiti vse, kar so imeli in zbežati v tuje kraje. Za poročevalca je bil izvoljen slovenski poslanec dr. Krek, ki je povdarjal, da je poglavje o begunskih eno najbolj žalostnih v tej svetovni vojski. Naša dolžnost je, da storimo vse, kar je mogoče. Dati moramo beguncem popolno odškodnino za vse to, kar so morali prestati. Z zakonom samim ni mogoče odpraviti žalostnega položaja beguncev, to se more storiti le tedaj, če vsi, od cesarja do zadnjega delavca, pomagajo beguncem. Naše geslo mora biti: Boj vojski, živel mir! Zakon o begunskem vprašanju je zbornica skoraj enoglasno sprejela.

V petek je zbornica sprejela zakon, ki določa, kdo in koliko se mora plačevati davka od vojnega dobička. Sklenilo se je, da se vojni dobički, ki znašajo na leto manj kot 5000 K, ne bodo obdajali. Dobiček čez 300.000 K pa se naj obdajuje s 60%. Krščanski socialc dr. Jerzabek je ostro prijemal vlado, ker dovoli, da davčna oblast neusmiljeno nalaga davke na kmetške rame, bogatih vojnih liferantov in židov, ki so napravili v vojski pravzaprav največje milijonske dobičke, pa se ni tako močno prijel. Rekel je tudi, da bo vojska tedaj ponehala, ko židje ne bodo imeli več dobičkov. Potem bo prišel mir, a ne tedaj, če se zbirajo socialisti v Štokholmu.

V soboto, dne 14. julija se je med drugim sprejel zakon o zvišanju in uravnavi vojaških podpor. Potrebne družine dobijo po tem zakonu večjo podporo. Ko dobimo o tem zakonu natančne podatke bomo poročali. Zbornica je tudi razpravljala o zakonski predlogi, da se zopet uvedejo porotna sodišča. Ta predlog je bil sprejet, pač pa je bil odklonjen predlog, da bi se tudi ženske pripuščale za porotnike.

Tudi v nedeljo, dne 15. julija je bila seja, v kateri je domobranski minister pl. Čap odgovarjal na interpelacijo nenemških poslancev, v kateri se z ozirom na neko posebno povelje vojnega ministrstva očita vojaški oblasti, da pristranski postopa z nenemškimi vojaki. Minister je rekel, da se je dotično povelje napačno razumelo in da se mora z vojaki vseh narodnosti enako postopati. Zbornica je nato sprejela z nekaterimi spremembami zakon o davku na vojne dobičke, ki ga je vrnila gosposka zbornica in zakon o zavarovanju rudniških delavcev proti nezgodi. Pred zaključkom se je predsednik dr. Gross povdarjal, da čaka zbornico, pri njenem zopetnem sestanku, za katerega pa še čas ni natančno določen, veliko važnega dela, da preuredi Avstrijo, tako, da se bodo v njej čutili srečne vsi njeni narodi.

O predlogih in interpelacijah naših poslancev poročamo na drugem mestu.

Odseki so zadnji čas prav pridno zborovali. V imunitetnem odseku se je na predlog dr. Korošca enoglasno sklenilo, da se predlaga zbornici, da je mandat koroškega slovenskega poslanca Grafenauerja, ki ga je cesar pomilostil, še pravnoveljavnen in se ga naj pozove, da pride k sejam.

V brambnem odseku je izjavil domobranski minister Čap, da bo domobranksko ministrstvo pravično in dobrohotno, ozirajoč se na gospodarske potrebe države, presojava prošnje za vojaške oprostitive in bo osebno gledal na to, da tozadevno ne bo prišlo do nedostatkov; ako bi se pa vendar kje vrinili, naj se mu taki slučajji nemudoma naznanijo. Rekel je, da pride vsak dan v ministrstvo povprečno 1500 prošenj.

Zelo važna je izjava, katero je podal v ustavnem odseku dne 14. julija ministrski predsednik dr. vitez Seidler. Izjavil je, da vsa Avstrija čuti, da je treba našo ustavo spremeniti. Paragraf 19 avstrijskega temeljnega zakona sicer govori o enakopravnosti vseh narodov, a vendar nikdar ni prišlo do izvedbe te točke programa naše ustave. Vlada želi, da se ustavna sprememba, kakoršna bi odgovarjala željam vseh narodov, sklene v državnem zboru in ne (kakor so hoteli Nemci) s pomočjo § 14. Zbornica si naj sama izbere pot, katera bi vodila do uspeha. Vlada bo vesela, ako se ta važna zadeva res izvede v srečo in zadovoljnost vseh avstrijskih narodov. Zapričeti se mora delo, ki bo pripravilo notranji mir in dovedlo tudi do zunanjega miru. Doseči hočemo temelj pravičnosti, zmernosti in spravljivosti, utrjeni v lepi edinosti vseh narodov.

Besede viteza Seidlerja so vzbudile splošno presenečenje. Posebno presenečeni pa so Nemci, katerim je ministrski predsednik s temi besedami odločno povedal, da cesar in njegova vlada ne trpi, da bi imeli v Avstriji gospodujoč in nasilen narod, poleg njega pa tlačene in teptane narode. Vsem narodom se morajo zagotoviti njih pravice, ki jim gredo po božjih in naravnih zakonih. Predpraviciam nemškega naroda mora biti konec!

Posamezne stranke in klubi so že sestavili posebne odbore, kateri bodo izdelali in pripravili načrte za spremembo ustave in avtonomijo narodov. Naš Jugoslovanski klub tudi sedaj stoji vrlo na straži za pravice Jugoslovanov.

Naše žrtve za domovino.

Iz Šmarja pri Jelšah nam pišejo: Prišla je žalostna vest, da je na italijanskem bojišču, dne 10. junija t. l. zadet od mine padel Franc Novak, posestnik v Stranjah. Pokojni zapušča štiri nedorasle otročice in neutolažljivo ženo. Ljubil ga je vsakdo, kdor ga je poznal, kajti ni bil le skrben in vesten gospodar, ampak tudi prijazen in miroljuben sosed; bil je mož v pravem pomenu besede. Rad je prihajal na naše prireditve, podpiral naše organizacije, bil je tudi dolgoleten naročnik »Slov. Gospodarja«.

Od sovražne mine zadet, je padel dne 10. junija t. l. junaške smrti za cesarja in domovino na tirolskem bojišču v najboljši mladeniški dobi 23 let posestniški sin Avgustin Kürbus od S. v. Janžana na Dravskem polju. Padli junak se je ves čas, odkar nam je verolomni Italijan napovedal vojsko, bojeval na italijanski fronti. Bil je mladenič blagega in mirnega značaja, priljubljen od vseh, ki so ga poznali. Za njim žalujejo starši, sestre in brati, izmed katerih se nahaja eden od izbruha svetovne vojske zdrav in čil v bojnih jarkih.

Poroča se nam, da je ponoči dne 12. apr. t. l. na laškem bojišču junaške smrti padel Martin Lah, doma iz Slaplinec pri S. v. Jurju ob Ščavnici. Imenovano noč je bil v službi kot telefonist v najsrednji postojanki, v vedni nevarnosti, ker so Italijani na drugi strani v skalo vrtali, z namenom uničiti postojanko. In res, to noč je nastala razstrelba, pri kateri se je vnel petrolej in ga najbrž zadušil. Rane ni imel, bil je na eni strani samo obžgan. Bil je vrlo izobražen fant, star komaj 19 let. Bil je možkega mirnega značaja ter ud mlad. Marijine družbe. Zares, občina slaptinska, veliko tvojih vrlih sinov je že častno padlo v tej kruti svetovni vojski.

Od Sv. Martina pri Vurbergu se nam piše: Meseca junija 1915 je storil junaško smrt na ruskem bojišču najstarejši sin občesposlovanane rodbine Majeričeve, Anton Majerič iz Spod Korene, črnovojnik lovskega bataljona št. 20. Za njegovo hrabrost ga je prešvitli cesar nedavno odlikoval z bronasto kolajno. Za njim žalujejo sivolasi starši, bratje in sestre. Iz te družine se še nahajajo trije sinovi na bojiščih.

Od Sv. Bolfenka v Slov. gor. se nam piše: Za domovino je daroval svoje mlado življenje mladenič Janez Vršič, saper pri domačem saperskem bataljonu. Zbolel je na bojišču in bolnega so prepeljali na Dunaj. Dne 23. junija sta ga šla še oče in sestra obiskat, a našla sta ga mrtvega. Truplo se je prepeljalo v domovino in se položilo na Petrovo ob ogromni udeležbi rojakov na domačem pokopališču k večnemu počitku. Počivaj mirno v domači zemlji, vojščak-trpin, popotnik Ti utrujeni! Le ena Ti želja spolnila se je, da v zemlji domači Ti truplo leži! Svetila Ti božja luč!

Razne politične vesti.

Avstrijski Slovani bodo pri ustavni spremembi skupno nastopili, kar je potrebno že za voljo tega, ker tudi Nemci, in sicer njihovi zastopniki v poslanski in v gosposki zbornici, enotno nastopajo. V nedeljo dne 15. julija se je po seji poslanske zbornice vršilo skupno posvetovanje zastopnikov Jugoslovanskega kluba, Češkega svaza in Ukrajinske parlamentarne zveze o skupnem nadaljnjem postopanju za bodočnost. Pametni Nemci že sami uvidevajo, da se bo tudi nam Jugoslovanom morala dati pravica samoodločbe. Tako je n. pr. nemško-nacionalni poslanec dr. pl. Lodgmann poslal zborovanju čeških Nemcev v Pragi pismo, v katerem pravi, da če češki Nemci zahtevajo za se samoupravo češkonemškega ozemlja, se mora ta pravica slovesno priznati tudi drugim avstrijskim narodom, med njimi tudi Jugoslovanom. Da bi se nemške želje s kakšno vladno odredbo za stalno uredile, na to ni več misliti. — Polagoma prihajajo tudi Nemci do prepričanja, da morajo tudi Slovani priti do svojih življenjskih pravic. Ni še sicer večina nemških poslancev na tem edino možnem, ter edino pravičnem stališču, vendar pa bodo končno prišli na to stališče, ker bodo morali priti. Razvoj razmer se ne da več zasukati nazaj.

Kakor vsi drugi avstrijski narodi, tako se tudi Čehi z vneto pripravljajo na ustavno spremembo v Avstriji. Dne 24. in 25. julija se bo v Pragi vršilo skupno posvetovanje državnozbornske Češke zveze in zastopnikov češkega narodnega sveta. Dne 26. t. m. bo zboroval Češki Svaz, dne 29. julija pa češka socialna demokracija.

Češki Nemci so imeli v nedeljo, dne 15. julija v Pragi veliko politično zborovanje, na katerem so zavzeli stališče napram nameravani notranjepolitični preuredbi Avstrije. Sprejela se je resolucija, v kateri se izraža vladi, ki ni znala preprečiti pomiloščenja zaprtih Slovanov, najostreje nezaupanje. Pri ustavni spremembi v Avstriji ta vlada ne sme imeti vodstva preureditve v svojih rokah. Zahteva se pravica samoodločbe za nemški del Češke, nemški državni jezik, nemško, narodno zaokroženo upravno ozemlje za Česko z lastnim deželnim zborom, deželnim odborom in razdelitvijo okrožij. Zborovanje se odločno izreka proti češki državnopравни obliki. Nemci hočejo vstrajno delovati na to, da se rešijo češkega vodilnega nadvladja. V svesti svoje moči so odločeni iti do skrajnosti. — Češki Nemci še torej svoje zagrizenosti niso opustili. Vojska jih torej še dosedaj ni izpametovala.

Hrvatski sabor je pričel dne 12. julija zopet zborovati. Novi ban Mihalovič je izjavil, da bo njegova vlada res prava hrvaška vlada. Upeljati hoče splošno in enako volilno pravico. Delovati hoče za sporazumno delovanje Hrvatske z Ogrsko. Opozicija je ugovarjala in klicala banu: »Oslobodite nas Madžarov!« V seji dne 13. t. m. so podale stranke svoje izjave. V imenu vladne stranke sta izjavila dr. Mazuranič in dr. Pejačević, da sta zadovoljna z novo vlado. V imenu opozicije so se izjavili proti vladi dr. Pavelić, dr. Pazman, Radič in Budisavljevič. V imenu Starčevićeve stranke prava je izjavil dr. Pavelić da Starčevićeva stranka vstraja na svojem programu in se pridružuje jugoslovanski izjavi v avstr. državnem zboru.

Zahteva združitvev hrvatskih in slovenskih dežel pod žezlom Habsburžanov. Za uresničenje tega ideala se bo stranka odločno borila ne samo v saboru, ampak tudi izven sabora. Od večine, ki plazi za Madžari, so izstopili poslanci Valerijan Pribičević, Budisavljevič, Lorković in Rosić. Upati je, da bo na Hrvatskem kmalu odklenkalo ljudem, ki zagovarjajo zvezo Hrvatske z Ogrsko.

V Nemčiji so se izvršile velike notranjepolitične spremembe. Dosedanji državni kancelar Bethmann-Hollweg je odstopil. Na njegovo mesto je imenovan državni komisar za prehrano 60letni dr. Jurij Michaelis. Med kandidati za Bethmannowega naslednika je bil tudi bavarski ministrski predsednik grof Hertling. Ker pa je grof Hertling katoličan in celo član katoliškega centra (katoliška stranka v Nemčiji), so protestanti in svobodomiselnici razvili za kulisami proti njemu močno agitacijo in tako je bil dne 14. julija imenovan za državnega kancelarja pristaš svobodomiselnih stranke dr. Michaelis. Za njegovo imenovanje so se zelo trudili imejtelji velike industrije, t. j. tovarnarji topov, streliva in drugega blaga. Ker pa si ti ljudje iz gole dobičkaželjnosti ne želijo skorajšnjega miru navdaja prijatelje miru v Nemčiji Michaelisovo imenovanje z nekako negotovostjo.

Večina nemškega državnega zbora bo danes, dne 19. julija, kakor je bilo sklenjeno dne 14. t. m., sprejela posebno mirovno resolucijo, v kateri se nemška zbornica izreka zoper pridobitve, za mir, za trajno spravo med narodi in za prostost morja. Dokler pa sovražniki odklanjajo tak mir, hoče nemško ljudstvo še nadalje braniti svoje življenje in svoje pravice. Ali bo novi kancelar uravnal svojo politiko po tej resoluciji in kako bo izvedel preustroj državne uprave ter spremembo volilne pravice, se bo še le pokazalo.

Na bojiščih

Položaj na ruskem bojišču se je za nas zadnje dni precej zboljšal. Vsled neugodnega položaja so se morali naši od 10. do 15. julija umakniti v ozemlju zahodno od Stanislava na zahodni breg reke Lomnice. V tem času smo morali izprazniti in prepustiti Rusom mesti Halič (ob Dnjestru) in Kaluš (ob Sivki zahodno od Stanislava). Ob izlivu Lomnice v Dnjestr je skušal ruski general Čeremisov s prehodom ruskih čet na severni breg Dnjestra pretrgati zvezo naših čet tostran in onostran Dnjestra in obkoliti čete, ki stojijo v južnem kotu med Gnilo in Zloto Lipo. A naš odpor in vsled deževja narastle reke so preprečile ta ruski načrt. Ker so se naše čete močno ojačile, smo dne 15. julija pričeli ob Lomnici napadati in smo na več krajih našo črto na nevarnih točkah izravnali. Naslednji dan, dne 16. julija pa je bil naš pritisk v ozemlju pri Kalušu tako močen, da so Rusi morali mesto Kaluš izprazniti in zapustiti tudi ves zasedeni del zahodnega brega Lomnice. Pri naših protinapadih so se zopet proslavili junaški hrvatski polki. Rusi in njih zavezniki so s prodiranjem zahodno od Stanislava hoteli doseči največje evropske petrolejske vrelce v ozemlju srednjegaliških mest Stryj, Drohobič in Sambor, odkoder dobivajo nemški P-čolnizi za svoje delovanje potrebni petroleji.

V Rumuniji, in sicer ob Seretu in ob Donavi, obojestransko obstreljevanje s topovi.

Na italijanskem bojišču so se vršili manjši italijanski napadi pri Jamljah, vzhodno od Gorice in pri Tolminu. Dosegli pa Lahi niso nič. — Naš P-čoln je dne 8. t. m. eno uro uspešno obstreljeval vojaške naprave v mestu Derna v Severni Afriki, ki se sedaj nahaja v italijanski posesti.

Na francoskem bojišču so Nemci na Angleškem delu fronte dosegli nekatere uspehe; na vzhodnem delu bojišča, t. j. ob Mozi in v Šampanji pa Francozi neprestano napadajo in pritisakajo Nemce korak za korakom nazaj.

Na macedonskem in na turških bojiščih samo manjše praske.

Tedenske novice.

Birmovanje v konjiški dekaniji. Od 7. do 10. julija se je vršilo birmovanje v naši dekaniji. Vseh birmancev smo imeli 2342: Loče (7. julija) 478, Konjice (8. jul.) 931, Zreče (9. jul.) 384, Čadram

10. (jul.) 549. Svojega Nadpastirja so verniki povsod sprejeli z otroško vdanostjo in z velikim spoštovanjem. Prezvzvišeni Nadpastir pa so poleg trupalnega birmovanja v pomenljivih cerkvenih govorih vlivali tolažbe v ranjena srca vernikov. Tako so govorili v Ločah o starozakonskem svetem ognju in o ognju sv. Duha, v Konjicah o štirih častnikih, katere nam omenja sv. pismo novega zakona, v Zrečah o Mariji Tolažnici žalostnih in v Čadramu o zaupanju v Boga in o molitvi.

Duhovniška vest. Župnijo Sv. Urban pri Ptujju dobi č. g. Jožef Panič, župnik pri Sv. Antonu na Pohorju.

Odlikovanje lavantinskega duhovnika. Cesarski stajerski namestnik je odlikoval duhovnega svetovalca in župnika v Zrečah, č. g. Matija Karba s častno kolajno za štiridesetletno zvesto službovanje. Odlikovancu naše čestitke!

Nov vojni kurat. Č. g. Mihael Barbič, kaplan v Ljutomeru, je poklican za vojnega kurata v neko vojno bolnišnico.

Vojni kurat za slovenske vojake v Celju. Č. g. Klobovs, vojni superijor, je bil pred par dnevi v Celju in ob enem v samostanu ter odločil P. Hieronyma Streminger, vikarja celjskega samostana za vojaškega kurata za slovenske vojake v Celju.

Krščanski pozdrav. »Bogoljub« piše v svoji letošnji julijski številki o tem med drugim tole: »Najlepši izmed pozdravov pa je krščanski: Hvaljen Jezus! S tema dvema besedicama pozdravite človeka, pohvalite Jezusa, za nameček pa dobite še odpustek (50 dni). Zato smo vam ta pozdrav okrajšali; da ga lažje rabite. In zares, odkar imamo okrajšan ta pozdrav, opažamo, da je prišel malo bolj v navado. Pa mora priti še bolj! Na neko tozadevno vprašanje, oziroma obžalovanje s Štajerskega, češ, da se je z okrajšano obliko izgubil odpustek (ker so odpustki natančno navezani na besedilo), bodi povedano, da je na prošnjo ljubljanskega škofijstva Rim dovolil isti odpustek za okrajšani pozdrav. In to dovoljenje je dano ne samo za ljubljansko škofijo, marveč splošno. Če kdo v Afriki izreče »Hvaljen Jezus«, ima ravnotako odpustek kakor na Kranjskem.«

Poročnik Kolšek padel. Enoletni prostovoljec Kosi in črnovojnik Andrej Roškar pišeta z bojišča, da je dne 11. julija na laški fronti padel zadet od sovražne mine poročnik Kolšek, doma iz Polzele. Padli junak je bil član naših organizacij in je vrlo deloval v mariborskem Orlu. Padlemu junaku, vrlemu somišljeniku, lahka zemlja, kjer počiva njegovo junaško truplo!

»Štajerc« in Jugoslovani. Zahteve naših poslancev in našega ljudstva, naj se na jugu naše monarhije razmere uredijo po načelih narodne enakopravnosti in samoodločbe, so »Štajerca« tako razburile in mu tako zmedle tisto že itak zelo borno in skromno merico pameti, s katero je razlagal, da z vsemi štirimi brca zoper jugoslovansko državo, katera se kakor pošast dviga pred njegovo razpaljeno domišljijo. Revček se nam res smili. V pomirjenje mu bodi, da mu ne bo treba iti v jugoslovansko državo, ker v pravično preurejeni in prenovljeni Avstriji ne bo več prostora za »Štajerca« in za nemškutarsko sleparstvo.

»Štajerc« kot visličar. »Štajerca« kaj radi napadajo visličarski nagoni. Leta 1914 je njegova visličarska narava kar zdvijala. Pomiloščenje političnih obsojencev njegovih visličarskih nagnjenj ni pomirilo ali ublazilo, marveč še hujše razvnelo ter je povzročilo hude živčne napade. Takšen napad se je zopet zgodil o priliki, ko poroča o boju češko-slovanske brigade na ruski strani pri Zborovu. Takim ljudem, tako kliče »Štajerc«, pristojajo vislice. Ker pa naglica ni nikjer dobra, je najmanj dobra pri vešenju. »Štajerc« si mora dati dopasti motenje svojega poklica, ker tisti ljudje, katere bi rad spravil na vislice, niso avstrijski dezertjerji, marveč to so Čehi in večinoma Slovaki, ki so naseljeni v Rusiji ter imajo tamkaj že državljansko pravico. To se je uradno ugotovilo. Obenem je oblastveno dognano, da so se avstrijski vojaki in med njimi češka 19. infanterijska brigada pri Zborovu junaško držali in hrabro bojevali. Tako se je »štrik za vrat«, ki ga tako vneto in vztrajno meče »Štajerc«, zopet pretrgal.

Razpuščen občinski zastop. Namestništvo je radi nesklepčnosti razpustilo občinski odbor v Iljasovcih, okraj Ljutomer, in poverilo vodstvo občinskih poslov županu Matiji Slekovcu.

Predlogi in interpelacije slovenskih poslancev. Slovenski poslanci so podali v državni zbornici v

zadnjem času sledeče predloge in interpelacije:

Dr. Benkovičev predlog o odškodnini vsled potresa v brežiškem okraju povzročene poškodbe, dr. Korošec, dr. Benkovič in tovariši interpelacijo na celokupno ministrstvo za odpravo izjemnega stanja na Štajerskem. Južni del Štajerske do Maribora, je sicer še širše vojno ozemlje, toda tako daleč od vojnih dogodkov, da je izjemno stanje v celi deželi tako malo potrebno, kakor n. pr. na Nizjem Avstrijskem. Roškar in Jarc glede ureditve prometa z žitom in poslanec Gostinčar glede oskrbe prebivalstva z mesom divjačine.

Dr. Benkovič in drugi so interpelirali domobranskega in naučnega ministra radi neenakomernosti pri rekviriranju šolskih poslopj na Sp. Štajerskem, posebno v Brežicah, Laškem in v Ptuj i. t. d. v vojaške svrhe; dr. Benkovič in dr. Jančkovič sta zahtevala v interpelaciji na notranjega, naučnega in domobranskega ministra, da se pospešijo dela, potrebna vsled potresa v Brežicah, da se da saj dvojno število vojaštva, posebno rokodelcev na razpolago ter stavbeno gradivo in da se objavi izkaz o darovih za žrtve potresa z navedbo namembe in uporabe, Brenčič in tovariši zaradi nujne državne pomoči v ptujskem in ormoškem okraju, kjer je vsled suše povzročena ogromna škoda. V teh okrajih že več kakor dva meseca ni bilo nobenega deža. Hudo so prizadete zimske in poletne setve in travniki. Pridelek bo malenkosten. Posebno hudo so bile prizadete Haloze in Slovenske gorice. Zahteva se, da se v prizadetih krajih takoj odpišejo davki, da se ne bo rekviriralo živil, ter da država poskrbi za prebivalstvo potrebnih živil.

Odškodnina županom. Slovenski poslanci so v državnem zboru stavili sledeči predlog: »V zadnjih letih se je kmetiskim županstvom delo silno pomnožilo. Vsled tega zanemarjajo svoj kmetijski poklic. Dežuje predpisov in ukazov. Župani morajo sodelovati pri vseh rekvizicijah. Za to delo jih nihče ne odškoduje, dasi svoje posle zanemarjajo in trpe gmotno škodo. Nam se zdi pravično, da se župane za to delo primerno odškoduje. Zato naj zbornica sklene, da se vlada pozove, da župane iz državnih sredstev odškoduje.«

Invalid, ki ima kako kmetijsko šolo, se sprejme takoj, če je tudi oženjen, za oskrbnika graščine blizu Celja. Ponudbe na upravništvo.

Radeckijev veteran umrl. Na Lilaškem Vrhu pri Sv. Jakobu v Slov. goricah je umrl 90letni Serafin Pec. Umrl se je pod očetom Radeckijem udeležil vojske na Laškem l. 1848 in 1849 ter tudi bitke pri Solferinu l. 1859. Bil je zvest volilec naše stranke. Svetila mu večna luč!

Cesar kupil na Slovenskem panj čebel. Ob priliki svojega bivanja v Ljubljani je cesar Karel naročil svojemu osobju, naj v Ljubljani kupi panj čebel. Panj čebel je bil kupljen pri gosp. Požlepu v Linhartovi ulici in oddan dvornemu vlakcu.

Gospodarske novice.

Kmetiski poslanci združeni. V državnem zboru slovenski poslanci ne branijo samo naših narodnih in političnih pravic, ampak se vedno trudijo, da bi olajšali tudi težaven položaj kmetijskega ljudstva. Slovenski krajski poslanec Jarc se je v družbi z našimi štajerskimi slovenskimi poslanci trudil, da se je ustanovila zveza kmetijskih poslancev vseh strank. Ta zveza hoče braniti v državnem zboru koristi kmetijskega prebivalstva proti drznim protikmetiskim zahtevam in nameram socialdemokratske in drugih strank. Poslanec Jarc je v imenu zveze v seji drž. zbora dne 13. t. m. vložil skupen predlog kmetijskih poslancev, ki se glasi: Pri načinu, kakor se je lani uredil promet z žitom, so se pokazale sledeče napake: 1. Na glavo kmetijskega prebivalstva je bilo z ozirom na težko delo in manjšo porabo mesa odmerjenega premalo žita. Še ta množina se je zmanjšala, s čimer je bilo odškodovano kmetijsko pridelovanje. 2. Prepoved, da se ne sme živine krmiti z žitom, je vzrok boleznih mlade živine in pomanjkanju masti. 3. Nižje cene kakor na Ogrskem niso krile kmetovih stroškov. 4. Promet s krmili je pomanjkljivo urejen, krmila predraga v primeri s ceno žita. 5. Seme se je dostikrat vzelo, premalo se ga pustilo ali pa prepozno poslalo, zato je oštalo dosti zemlje neobdelane. 6. Zaloge so bile dostikrat slabo oskrbovane, blago se je brez potrebe prepelevalo, mnogo pokvarilo. Zato je v posameznih okrajih preskrba zaostala. Predlagamo to-

rej: 1. Za kmetško prebivalstvo naj se določi na dan in glavo 500 gramov žita, za otroke pod 15. letom 400 gramov. Ta množina kakor tudi žito, kar ga je treba za nestalne delavce, kakor tudi semena, naj se pusti kmetu. 2. Določi naj se po posameznih deželah in okrajih, oziraje se na gospodarske razmere, koliko sme kmet žita (pozneje tudi krompirja) pokrmiti živini na dan in glavo in se mu mora to množino brezpogojno pustiti. 3. Cene naj se nastavijo žitu enako kakor na Ogrskem. Cena moka naj se ne zviša, razven za fino moko. 4. Cena krmil naj se uredi primerno ceni žita. 5. Mlačev naj se prepusti posestnikom. Čas za mlačev naj se določi po gospodarskih razmerah. Pri razdelitvi pridelka naj se gleda na to, da bo najprej vsak okraj iz lastnega pridelka oskrbljen.

Slovenski poslanci za kmetške vinogradnike. Poslanec Brenčič je bil dne 14. t. m. pri dvornemu svetniku Portele zaradi po-tapanja deželnega kulturnega nadzorništva pri name-tnji v Gradcu glede nakupovanja (rekviriranja) vina v ptujskem okraju. Neki Alojzij Mir v Ptujju nakupuje vino od ubogih Haložanov stopnjo alkohola po 35 vinarjev. Vino se tehta z neko vinsko tehtnico »Vinometer Weinlaube«. Na Dunaju so se temu nedovoljnemu postopanju čudili, posebno ker baje niti strokovnjaki ne poznajo te vinske tehtnice. Napravili so se v tem oziru skupni koraki pri voditelju poljedelskega ministrstva Ertlu, kateri bo storil vse potrebno, da se kaj takega sploh več ne zgodi. Poslanec Roškar je bil za Štajersko kot zastopnik Jugoslovanskega kluba pri odposlanstvu poslancev iz vinorodnih krajev cele Avstrije pri voditelju poljedelskega ministrstva Ertlu zaradi dobave sladkorja za napravo domače pijače in je odločno ugovarjal proti rekviriranju vina, za katero se zavzemajo meščani, po ceni, ki ne krije pridelovalnih stroškov ter je zahteval določitev vinskih cen glede na kakovost in doboto vina. Te cene se naj nikakor ne določajo po množini alkohola, kateri se po raznih tehtnicah ne da nikdar zanesljivo določiti.

Cene za vino se bodo od osrednje presojevalnice cen na Dunaju najbrže v kratkem objavile in je bil poklican v to kot glavni poročevalec vinarški ravnatelj Ferd. Beckendorfer.

Vinske cene na Hrvatskem. »Tagespost« poroča, da se vino plačuje na Hrvaškem od 3 do 5 kron.

Petrolej. Župani naj takoj vpošljejo glavarstvom seznam onih hiš, kjer imajo večje število živine, kakšno obrt ali bolnika, da dobijo petrolej.

Ali ni škoda za dragoceni čas? V ormoškem okraju se občinski predstojniki in odborniki pritožujejo, da jih vsak čas kak gospod od okrajnega glavarstva kliče na »pouk« ali »posvetovanje« v Ormož ali celo v Ptuj. To posebno hudo zadene bolj oddaljene občine. Občinski predstojniki neštokrat izgubijo ves dan, dasi je povsod hudo pomanjkanje delavnih moči, zraven tega pa imajo še nepotrebne precej visoke izdatke, ki jim jih nihče ne povrne. Gospodje uradniki menda ne vedo, da kmetiski župani ne vlečejo dijet, kakor oni. Pogosto bi se dal tak »pouk« v par vrsticah sporočiti občinam, pa bi bila zadeva urejena. Zavoljo vsake malenkosti pač res ni treba sklicati celega zborovanja!

Vprašanje. Iz Središča se nam poroča, da je bil lansko leto pridelek sena in slame zaradi suše zelo majhen. Kljub temu je okrajno glavarstvo predpisalo velike množine sena in slame, ki so se rekvirirale. Malokateri posestnik je imel ob letošnji Veliki noči še kaj krme ali slame za živino; nekaterim se je odvzela celo še slama, ki so jo naročili z Ogrskega po 22 K in 24 K meterski stot, in sicer za 9 K, tako da so imeli še zraven vsega občutno izgubo. Posamezniki so bili prisiljeni razdreti celo slamnate strehe, ker ni bilo druge stelje. Kljub vsemu temu pa zahteva sedaj ptujsko okrajno glavarstvo še na račun lanskega leta od posestnikov v Središču 150 meterskih stotov sena, dasi je tudi letos pridelek sena vsled suše majhen. Prosimo torej pojasnila, ali so te zahteve okrajnega glavarstva po zakonu utemeljene? Odgovor: Te zahteve nikakor niso utemeljene. Posestniki se naj obrnejo s pritožbo ekspresno na poljedelsko ministrstvo.

Vojaški konji za kmetška dela. V Cmureku je na razpolago 120 vojaških konj za poljedelska

dela za okoliš 20 km. Prošnje na poveljnika c-in kr. vojaškega konjskega oddelka (Pferdestaffel) v Cmureku. Prosijo naj občine in razdelijo konje od časa do časa med posamezne posestnike v občini.

Za enakomerne cene. Načelstvo kmetijske podružnice za ptujsko okolico je v seji dne 1. julija enoglasno sklenilo, da odločno zahteva od vlade, naj se kmetovalcem plačujejo ravno iste cene za rekvirirano žito, živino in seno, kakor se plačujejo na Ogrskem in Hrvatskem, da se po celem Štajerskem enakomerno rekvirira in da se pri graščakih ne dela nikakoršnjih izjem. K rekviriranju živine se naj pritegnejo tudi avtonomna mesta Gradec, Maribor, Ptuj in Celje.

Nakup sena in slame. Namestnija je dne 9. junija odredila, kakor smo že poročali, da se morajo prošnje za nakup sena in slame, ki se bo rabila pri posameznih posestnikih po 1. avgustu 1917, vlagati ne več pri okrajnih glavarstvih, ampak pri deželnem uradu za krmila v Eggenbergu Gradcu, Eggenbergerallee 26. Pri občinah bodo posebne tiskovine za take prošnje na razpolago. Tiskovine se morajo natačno izpolniti. Potrdita jih naj župan in obč. zetveni komisar.

Branite kmeta! Očividec nam pripoveduje, da mesarji, njih pomočniki in vajenci in mnogokrat tudi vojaštvo pri oddaji živine nečedno norčujejo iz kmeta, ga zasmehujejo in po nepotrebnem dražijo. Ker so pri vsakem prevzemanju tudi zastopniki glavarstva, vojaštva in orožništva, jih pozivamo, naj se zavzamejo za kmeta in ga branijo pred ljudmi, ki živijo večinoma od kmeta. Kmete pa pozivamo, da vsak posamezni slučaj zasmehovanja takoj naznanijo zastopniku okrajnega glavarstva.

Čebelarški tečaj se bo vršil na deželni kmetijski šoli v Št. Juriju ob južni železnici s sodelovanjem čebelarškega društva za Spodnje Štajersko v nedeljo dne 22. junija od 9. ure dopoldne pa do večera istega dne. Poduk bo zanimiv, teoretičen in praktičen ter vsem prijateljem čebelarstva zlasti čebelarjem začetnikom zelo koristen. Ravnateljstvo.

Vrednost iztrčanega medu. »Slov. Čebelar« št. 5. in 6. poroča: Odbor Osrednjega čebelarškega društva se je pečal v seji dne 28. junija z vprašanjem o ceni medu. Izrazil je strokovno mnenje, da je z ozirom na sedanjo vrednost denarja in v primeri s cenami in hranilno vrednostjo drugih živil 1 kilogram iztrčanega medu vreden vsaj 10 K. Na Ogrskem, kjer se pridelava največ medu, se prodaja sedaj 1 kg po 12 K.

Ne zanašajte se na neobdačeni sladkor! Neobdačeni sladkor za čebele se bo oddajal za naprej le pod pogojem, da dotičnik odda tudi gotovo množino medu po še nedoločeni ceni. Glede na žalostne skušnje, katere je lahko imel vsak čebelar s takim sladkorjem — saj ni nikoli pravočasno prišel, dobili ga nismo nikoli dovolj in vreden tudi ni posebno — in glede na to, da je imelo društveno vodstvo z dopisovanjem in razpečevanjem nepopisne težkoče, ki bi se gotovo še podvojile, ako bi se moralo ukvarjati še z dobavljanjem in oddajanjem medu (posamezniki pa so društvenemu vodstvu kljub temu očitali malomarnost!), je taisto na posebno vprašanje izjavilo, da pod takimi pogoji neobdačenega sladkorja ne mara več, pač pa obdačenega. Opozarjamo torej vse člane, da na neobdačen sladkor ne smejo več računati, obdačenega pa vlada skoro gotovo ne bo dala. Končno opozarjamo, da so društveni kozarci za med po 1 kg in 1/2 kg v zalogi pri g. Kosiju v Celju. Cena 70 vin. in 50. vin. Slovensko čebelarško društvo za Spodnje Štajersko. — To izjavo so sklenila vsa čebelarška društva, med njimi tudi »Slovensko osrednje čebelarško društvo« v Ljubljani.

Iz ormoškega okraja. Preskrba prebivalstva z moko, kruhom, sladkorjem in drugimi potrebščinami, ki bi jih morali dobiti na karte, je v našem okraju skrajno slaba. Tako meseca junija sladkorja kmetško prebivalstvo celega ormoškega okraja niti ni dobilo, ker ga okrajno glavarstvo na deželo ni hotelo nakazati. Dobilo pa je sladkor mesto Ormož z izrecno opombo, da je sladkor samo za meščane, za okoličane ne. Tudi v Ptujju je bilo sladkorja dovolj. Zdi se, da okrajno glavarstvo v Ptujju pozna kmeta samo takrat, kadar kaj rekvirira.

Poljska straža. Občina Radvanje pri Mariboru je organizirala poljsko stražo, ker so tatvine na polju vedno gostejše. Pri straži se menjavajo vsi občani. Take straže bi bile letos povsod na mestu.

Razne novice.

150 cerkev porušenih. V škofiji Amiens na Severnem Francoskem je bilo v tej vojski porušenih 150 cerkev. Tamošnji škof je objavil oklic za prispevke, da se porušene cerkve njegove škofije zopet zgradijo.

Nežnočutno armadno povelje. Francoski vojskovodja general B. je izdal naslednje armadno povelje: »Odpočijte se dobro, dragi moji otroci, spite lepo, popravite se uredite svojo obleko in počakajte, da dobite iz zaledja nove stvari, katere mi zahtevamo. Očistite svoje orožje za bodoče boje, razveselite svoja srca, smejte se in pojte iz polnega grla.«

Kokoš bi morala znesti na dan 3 do 4 jajca. Gospoda, ki zahteva od kmeta jajc in predpisuje koliko bi se jih moralo oddati, ima v nemškem uradniku Fehlerju vrednega tovariša. V občini Wüllersdorf ob severozapadni železnici je prišla komisija za jajca. »Strokovnjak« Fehler je poizvedoval, koliko kokoši je, nato je nekoliko računil in odredil: »Vsak teden morate oddati toliko in toliko jajc.« Na ugovor, da je to nemogoče, se »strokovnjak« velemodro odreže: »Vsaka kokoš vendar zleže vsak dan najmanj 3 do 4 jajca.«

Dopisi.

Maribor. Slovenski oče nam piše: Naše mesto dobiva vedno več slovenskega prebivalstva. Če bi se danes vršilo ljudsko štetje in bi vsak smel oziroma bi moral napovedati svoj materinski jezik, bi našli v Mariboru gotovo do 20000 Slovencev. V Mariboru je najmanj 1000 slovenskih otrok, a mariborski Slovenci še do danes nimamo slovenske ljudske šole. Celo Prusi so se že tekom vojske v toliko poboljšali, da so dovolili Poljakom v ljudskih šolah poljski pouk v veronauku. Mi slovenski starši zahtevamo, naj mesto Maribor takoj odstopi eno ali dvoje šolskih poslopij za ustanovitev slovenske ljudske šole.

Maribor. Narodna društva v Mariboru priredijo v nedeljo, dne 19. avgusta 1917 v proslavo prvega rojstnega dne po nastopu vlade Njegovega Veličanstva cesarja Karla I. slavnost v spodnjih prostorih Narodnega doma v Mariboru s sledečim vsporedom: 1. godba, 2. petje, 3. slavnostni govor (profesor dr. A. Medved), 4. tombola (karte po 50 v, dobitki v prvi vrsti živila), 5. prosta zabava. Začetek ob 4. uri popoldne. Vstopnina za osebo 50 v. Čisti dobiček je namenjen invalidom in sirotam po padlih vojaki mariborskega okraja.

Maribor. Mestni gospodarski urad naznanja, da bodo dne 21. julija t. l. dobivali cenejše meso v mestni klavnici tisti sloji mestnega prebivalstva, ki imajo dobavne listeke 2 A in 2 B, dne 22. julija pa tisti, ki imajo dobavne listeke 1 A in 1 B.

Sv. Peter pri Mariboru. Dne 1. julija so imeli zopet naši veteranci svojo letno pobožnost. Pri rani sv. maši, pri kateri so z gorečimi svečami zbrani okoli svoje lepe veteranske bandere molili in darovali sv. obhajilo za svoje rajne sobrate iz let 1866, 1878 in tudi iz sedanje svetovne grozne vojne. Letos so se vdeležili skupnega sv. obhajila tudi sorodniki rajnih, padlih domobrancev, katerim naj da Bog večni mir in pokoj. — Dne 15. julija je zapel na Gori v krasni romarski cerkvi č. g. Štefan Stiper svojo prvo sv. mašo. Za njo se je skrbno pripravila Marijina družba. Takrat so se dobili vajo popoldne tudi že popolni odpustki karmelske bratovščine, ki je ustanovljena na Gori.

Št. Peter niže Maribora. Na primiciji č. g. Stiperja dne 15. julija se je nabralo za avstr. Rdeč križ 122 K 45 v. Hvala!

Št. Ilj v Slov. gor. G. okrajnega glavarja pl. Weissa vprašamo: Ali Vam je znano, da je za načelnika odbora, ki deli moko in kruh imenovan nadučitelj sulfurajnske šole Gordon? Ali Vam je znano, da se karte delijo samo v sulfurajnski šoli? Ali Vam je znano, da se namerava odbor, v katerem ste imenovali skoro samo Nemce, deliti moko in kruh v Südmarkhofu? Ali Vam je Gordon že poročal, da se krušne in sladkorne karte se tudi sedaj neenakomerno delijo in odzemajo?

Najnovejša poročila.

Najnovejše avstrijsko uradno poročilo.

Dunaj, 18. julija.

Rusko bojišče.

Južno od mesta Kalusz so včeraj hrvatske armadne skupine in bavarski bataljoni v napadu izvojevane vspehe z zavzetjem ene višine pri Novici razširili. Vzhodno od mesta Kalusz je bilo zaključeno očiščenje levega brega reke Lomnice.

Na ostalih bojiščih.

Nobenih pomembnih dogodkov.

Iz nemškega poročila.

Berolin, 18. julija.

Severno od ceste Arras-Cambres na francoskem bojišču so Angleži hudo napadali. Na ozkem ozemlju zahodno od Bois-du-Vert v Flandriji se je Angležem posrečilo vdreti v nemške postojanke, v ostalem so pa bili angleški napadi odbiti. Tudi ob reki Mosi so se vršili hudi boji. Po triurni zelo hudi artilerijski pripravi so pri gozdu Avoncourt v Šampanji napadali Francozi na fronti široki pet kilometrov. Na južnovzhodnem robu ter na obeh straneh ceste Maloncourt-Esnes se jim je posrečilo vdreti v naše jarke, katere smo jim pred kratkem odvzeli.

Na vzhodnem bojišču živahnije bojno delovanje pri Rigi kakor tudi južno od Dvinska in pri Smorgonu. Pri Brzezanyh v Galiciji močan artilerijski ogenj.

Na rumunski fronti in sicer na obeh straneh doline Susita, (v moldavskem gorovju) ob Putni in ob Seretu se je oživelo bojno delovanje.

Rumunska ofenziva?

Lugano, 17. julija.

Iz Pariza se poroča, da je rumunska armada popolnoma pripravljena za novo ofenzivo z rusko armado. Stanje rumunskega vojaštva je v vsakem oziru izborna.

Srbski princ Jurij v Švici.

Bern, 17. julija.

Angleški list »Press Telegraph« poroča, da je srbski princ Jurij dne 15. julija došel v mesto Brig v Švici.

Amerika bo zgradila za 640 milijonov zračnih ladij.

Vašington, 17. julija.

Vojni odbor severnoameriškega senata je pritrtil vladni predlogi, po kateri se bo začelo graditi v Združenih državah za 640 milijonov dolarjev zračnih ladij.

Cesar Karel za mir med narodi.

Dunaj, 18. julija.

Cesar Karel je dne 17. julija sprejel odposlanstvo gosposke zbornice, katero mu je izročilo spomenico gosposke zbornice na prestolni govor ob otvoritvi zbornice. Ob tej priliki je cesar rekel odposlanstvu med drugim tudi te besede: »Zaupam na uspešno sodelovanje postavodajnih zbornic pri veliki nalogi, da se preko vojnih zmešnjav zgradijo temelji blagovitega mirovnega razvoja pomirjenih kulturnih narodov.«

Sv. Oče za skorajšnji mir.

Sv. Oče Benedikt XV. je čestital ogrskemu kardinalu Černohu k njegovemu mirovnemu govoru, ki ga je nedavno imel na nekem zborovanju v Budimpešti. Sv. Oče pravi, da vedno prosi Boga, da bi prav kmalu prišla ura, ki bo prinesla pravi krščanski mir, in sicer mir, zgrajen na temelje in zakone, katere je katoliška cerkev vedno visoko spoštovala, in bo združil vse narode v pravi bratski ljubezni.

Nova nemška mirovna ponudba?

Rotterdam, 17. julija.

Angleški list »Morningpost« poroča iz Kodanja: Tukaj so trdno prepričani, da bodo v bližnjih dneh poslali iz Berolina četverospoznamo novo mirovno ponudbo. Nemci so baje prepričani, da bo mirovna ponudba, ki ne bo zahtevala ne pridobitev in ne vojnih odškodnin, pri naših sovražnikih ugodno sprejeta.

Hoče. Pri kmetski hranilnici in posojilnici v Hočah se je podpisovalo 31.050 K VI. vojnega posojila. — Katoliško bralno in gospodarsko društvo v Hočah je darovalo 200 K za slovensko-stajerske oslepele vojake. — Dekliška Zveza ima v nedeljo, dne 22. julija, svoj redni shod po večer- nica v kaplaniji. Pridite!

Sv. Bolfenk v Slov. gor. Pozdrave iz bojišča pošiljajo svojim ljubim rojakom bojevniki domačini 87. pp. ter jih prosijo, da se jih spominjajo v molitvi in pri daritvi sv. maše. V imenu vseh Janez Mesarec in Jožef Kumer.

Sv. Jurij ob Ščavnici. V Biserjanah je dne 2. t. m. previden s sv. zakramenti umrl Aloj Čagran, posestnik in kovač. Rajni je bil dober rokodelc. Nikdar ni zanemarjal svojih verskih dolžnosti; še celo k popoldanski službi božji je redno prihajal. Tudi od vajencev je zahteval izpolnjevanje verskih dolžnosti. Bil je več let občinski odbornik in ud naših katoliško-narodnih društev. Svetila mu večna luč! Žalujoci rodbini naše sozaljce!

Sv. Marjeta niže Ptuj. Oglasil se je po preteku 26 mesecev iz ruskega vjetništva na veliko veselje svojih domačih mladenič Franc Šuman. Odšel je prvi dan mobilizacije, bil je v trdnjavi Przemysl vjet. Nekaj časa je bil v Samarkandu na Ruskem in sedaj se nahaja v Novi Buhari v Aziji, odkoder piše, da je še zdrav.

Sv. Lovrenc na Drav. polju. Odlikovan je ognjičar (sanitetni podčastnik) Jožef Tumpej z veliko srebrno hrabrostno kolanjo. V najhujšem sovražnem ognju je reševal in obvezoval ranjence ter smrt zaničujoč opravil svojo samaritarsko službo z največjim junaštvom in neustrašenostjo. Njegov brat Jakob je bil pred kratkim za junaške čine odlikovan s srebrno kolajno. Najmlajši brat Janez pa je padel dne 15. aprila 1916 za domovino. Slava našim slovenskim junakom!

Loče. Dne 14. julija je umrla Franciška Petelinšek, mati meščanskega kateheta č. g. Martina Petelinšek v Mariboru. Blagi materi svetila večna luč! Č. g. Petelinšku in celi rodbini naše odkritosrčno sozaljce!

Konjice. Dne 8. julija je po dokončani sv. birmi vodja tukajšnjega c. kr. glavarstva v navzočnosti premil. knez in škofa pripel duhovnikom-odlikovancem konjiške dekanije podeljena odlikovanja: mil. g. arhidijakonu Fr. Hrastelj zaslužni križec II. razreda za civilne zasluge, preč. g. duh. svet. Matija Karba odlikovanje za štiridesetletno zvesto službovanje in preč. g. Viktorju Preglej, župniku v Stranica, zaslužni križec III. razreda za civilne zasluge. Ob enem je g. vodja tudi izročil pohvalna priznanja finančnega ministrstva preč. g. Juriju Šelih, župniku pri sv. Kunigundi in preč. g. Karolu Kumer, župniku na Prihovi. Pri tem je g. uradni vodja povdarjal patrijotično delovanje duhovščine. V imenu odlikovancev se je zahvalil mil. g. arhidijakonu Fr. Hrastelj in povdarjal neomajno zvestobo duhovščine do našega presvitlega cesarja Karla I. Čast duhovnikom-odlikovancem!

Podčetrtek Dne 6. julija smo spremili k večnemu počitku Ivana Božičnik, veleposestnika v Imenem, kateremu je dolga in huda bolezen, neizprosna sušica, prerezala nit življenja v 58. letu njegovega bivanja na zemlji. Rajni je bil dolgo vrsto let cerkveni ključar pri župnijski in pri podružni cerkvi Sv. Križa, katerima je z neumorno in požrtvovalno delavnostjo storil mnogo dobrega. Med drugim je omenjenim cerkvam zasadil in obnovil dva krasna vinograde. Bil je tudi mnogo let občinski svetovalec, cenilec in oče ubogih in sirot. Za njim žaluje dobra žena, s katero je živel 37 let v najlepši složnosti, petero sinov, med njimi štirje vojaki, ter petero hčera, katere pridno pomagajo skrbni materi pri obširnem gospodarstvu. Rajni je bil mnogo let naročnik »Slov. Gospodarja«. Kako je bil rajni povsod priljubljen in spoštovan, je kazala dolga vrsta pogrebcev, kateri so blagega pokojnika spremljali na prijazni hribček Device Marije na Pesku k večnemu pokoju, kjer je ob odprtem grobu č. g. Jurij Cvetko v kratkih pa jedernatih besedah označil pokojnikove zasluge. Naj bodo tudi te skromne vrstice nevenljiva cvetka velezaslužnemu možu v preblagi spomin vsajena na njegov prerani grob. Naj v miru počiva! Duša pa uživa v svetih nebesih večno plačilo!

Ure. Opozarjamo čitatelje na inserat tvrdke Ivan Konrad.

Listnica uredništva.

Ig Verdnik, Pula: Obrnite se na poslanca Fr. Piška, Orehova vas, p. Slivnica pri Mariboru. — Loka pri Žusmu: Takih inseratov ne sprejemamo. — Sr. Jakob v Slov. gor.: Dotična ima dovolj veliko pokoro. Sicer pa takih reči naš list ne more prinašati. — Dobje: Zal ne moremo objaviti, ker nam primanjkuje prostora in je že zastarelo. Pozdrave! — Raznim dopisnikom: Ker se še vedno borimo s prostorom, je moralo tokrat zopet izostati več "Zrtev" in dragih dopisov. — St. Ilj pri Velenju: Pišite radi rekviziranja živine poslancu dr. Verstovšku, ki se sedaj nahaja v Ljubnem v Savinjski dolini. — Veterinik: Obrnite se na okrajni pomočni odbor pri c. kr. sodnji v Kezjem in če tam nič ne bo izdalo prosite Vašega poslanca dr. Jankoviča, naj posreduje.

Lotarijske številke.

Trst, dne 11. julija 1917. 56 17 13 46 10
Dunaj, dne 14. julija 1917. 47 70 42 84 74

MALA NAZNANILA.

Šta beseda stane 5 vinarjev, petivrstna 18 vin. Mrtvaška osnanila in zahvale vsaka petivrstna 24 v, Izjave in Poslano 36 vinarjev. Za večkratno objavo smeten popust. Inserati se sprejemajo le proti predplačilu. Zadržati čas za sprejemanje inseratov torej opoldne.

Biokeel se proda! Juljana Kranjc, v Saveh, p. Sv. Tomaž pri Ormožu. 543

Službe išče trg. pomočnik-invalid vojaščine prost, z dobrim spričevalom, najraje na deželi. Naslov pove upravnistvo tega lista pod „Invalid št. 538“.

Išče se za Kamnico pri Mariboru kuharica, ki se razume na svinje-rejo in na vrt. Plača 30 kron. Ponudbe na B. Bernec, Kamnica pri Mariboru. 537

Močan učeneo se sprejme v mizarstvu Mariboru, Kaiserstrasse št. 18. 567

Proda se lepo posestvo, okoli 20 oralov zemlje, lepe njive in travniki, lepi sadonosnik zraven. Redi se lahko par konj in 4 glav goveda. Posestvo leži tik železniške postaje Spodje Laze. Cena se izve pri g. Karlu Stante, mlinar, Sp. Laze, pošta Loče pri Polčanah 566

Lepo posestvo na prodaj v občini Žikarce; lepe njive, nov vinograd, sadonosnik, gozd, preša, študeneo pri hiši, Meri vse skupaj čez 7 oralov. Cena 10 000 K. Več se izve pri Janezu Rajčp, posestniku v Žikarcih, p. Sv. Barbara niže Maribora. 565

Harmonij, dobro ohranjen se želi kupiti. Tozadene ponudbe in pojanila sprejema Aljz Verzel, organist, Sv. Barbara v Halozah. 564

Vinčar s petimi delavskimi močmi in z dobrimi spričevali se išče. Naslov pove g. König, lekarna Tegethofova ulica, Maribor ali Sv. Peter pri Mariboru. 563

Kupim dobro ohranjeno pneomatično (gumi) za kolesa in pisalni stroj. Ponudbe osebno ali po dopisnici na g. J. Vouk, Maribor, Viktringhofova ul. 7. 563

Na prodaj sta 2 enoletni telci in en 1/2 letni bicek. Če jih kdor hoče kupiti, naj se oglasi pri Branču Kramberger v Zenjaku, občina Sv. Benedikt v Slovenskih gor. 576

Zagarja in hlapca za vole sprejme takoj Fran Rajh, veleposestnik Bistrica pri Mariboru. 571

Vinčar s štirimi delavskimi močmi se sprejme pri g. Tisov Langentalu, p. Pecnica. 572

IZGUBILA

je bila 11. julija med frančiškansko cerkvijo in glavnim kolodvorom v Mariboru listnica z denarjem v znesku 16 K in važna pisma, ki nimajo za tistega, kdor je listnico našel, nobene veljave. Pošteni najditelj mi jo naj vrne proti lepi nagradi. Kaiser Jožef, posestnik Brestrneca 89 pri Mariboru. 574

Proda se

5 komadov železnih cvetličnih jerbasov za grobove, ograje za grobove, kandelabre za nagrobne svetilke, moderne krušne peči, brušene okvire za štedilnike itd. Izdelujejo se tudi štambilje in vžgalna znamenja za sode. Vse po najnižjih cenah. Franc Schell, umetni ključavničar, Maribor, Koroska c. 31. 575

Prodajalka, starejša moč z dolgoletnimi spričevali, išče službo v mešani trgovini. Naslov na upravnistvo „Slov. Gospodarja“ pod „Prodajalka št. 578“.

Dva deška 4 in 8 let stara se daja za svojega. Naslov: Alojzija Kranjc, Sp. Radranje št. 7 Maribor.

Želim službo za gospodinjjo, naj bo veliko ali malo posestvo. Vstop 1. ali 15. julija. Sv. Trojica v Slov. gor. Gornji Porčič št. 68. 518

Malo posestvo na prodaj. Okoli 3 orale zemlje, večje število sadnega drevja, zraven lepo poslopje v dobrem stanu. Vse se izve pri Pavlu Vohorčiču pri Sv. Andražu p. Velenje, Štajersko. 529

Lepa plemenka kobilca, 4 leta stara, breja, 15 pesti visoka, pridna, da vsak otrok lahko težko in lahko delo žnjo opravlja tudi na planinah dobro rozi. Se od ničesar ne plaši. Proda se tudi 7 tednov staro lepo žrebe. Prodajalka: Marija Kolnig, v Studencih pri Mariboru, Okrajna cesta 5. 525

Elegantni, selo lahki drevprežni voz, polkrit se proda. Poraben tudi za enovprežnega. Vpraša se pri Jakob Schifzo, Maribor, Pehersahstr. 7. 532

Gostilna z velikim lepim vrtom v mariborski okolici pri farni cerkvi, pripravna tudi za vsako trgovino se pod ugodnimi plačili proda. G. Selinšek, Maribor, Lutergerasse št. 9. 531

Lepo mlado težko kobilco pincgavske pasme, 16 pesti in 2 črti visoko se za 6000 K proda. Naslov prodajalca pove upravnistvo „Slov. Gospodarja“ pod št. 535“

KUPIM

hrastove, orebove, drešnjeve, jesonove, lipove in druge vrste hlode ali plohe in sicer v vsaki množini. Ponudbe na Janez Deueman, Selnica ob Muri, pošta Sv. Ilj v S. goricah.

Strd (med), čebelni vosek, vinski kamen,

kupim vsako množino po najvišji dnevi cen. Ponudbe naj se pošiljajo na JOS. SEREC, trgovec, Maribor, Tegethof-ova ul. 57. 498

Hiša

z lepim vrtom je v Studencih pri Sv. Jožefu pri Mariboru na prodaj, Feldstrasse št. 10. 493

Lep kmetski koleselj in oprava za 2 konja se po ceni proda. Naslov: Roškar, Poberž, Frauštandnerstr. 52, Maribor.

JURIJ JUTERSCHNIG

sobni slikar in pisar v MARIBORU Brandisgasse št. 3

se pripravoda slavnemu občinstvu, da mi poveri vsa dela moje stroke. Izvršam jih v vseh slogih, slikam sobe, trgovine, dvorane, fasade itd. po nizki ceni. 265

Nabirajte zelišča!

Kupujejo in se dobro plačajo raznovrstna zelišča, dobro posušena v senci in ne na soncu. Vprašanja in ponudbe sprejema: Rudolf Starovašnik, eksport gob v Konjolah Štajersko. 382

Hiša na Teznu pri Mariboru, novozidana s štirimi stanovanji, velika klet, studeneo in lep vrt. Cena 9000 K. Jožef Nekrep, Maribor, Mozartova ulica 59. 248

Vseh vrst lesa za kurjavo tudi na štoru takoj kupi K. Wesiak, Maribor, Tegethofova ulica št. 19. 494

Na prodaj novo zidane eno- in dvo nadstropne hiše v mestu, davka in občinskih doklad proste, z velikimi in majhnimi stanovanji proti soncu obrnjene, obrestujejo se do 7%, se prodajo pod lahkimi pogoji. Vpraša se pri Jožefu Nekrep v Mariboru Mozartstrasse št. 29. 484

GOSTILNIČARJI! GOSPODINJE!

Dokler bokaj zaloge, dam od svoje preostale zaloge POSREBRNIH „Ideal“-Žlic

(to so dobro posrebrnjene žlice iz dobre kovine) in najfineje ponikljane jeklene jedilne oprave za čudno nizke cene: 12 kosov posrebrljenih „Ideal“-jeklenih žlic K 18-50 12 „-kavlnih „ K 10-— 12 parov najfineje ponikljenih jedilnih oprav (naš in vilice, dvoje do K 2-—) K 24-— Pošilja se proti povzetju ali pa denar naprej. Poština 90 v.

EXPORTNA HIŠA TINTNER, Dunaj, III/72 Neulingg, 26.

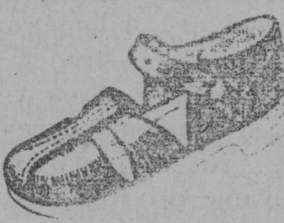
Automatična mišnica

za podgane 5 + 80 v., za miši 4 K V eni noči se na lovi po 40 miši Nobeno vreme ne vpliva in se same uredijo. Lovilnica za kuhinjske žuželke „Rapid“ polovi na tisoče žuželk v eni noči, K 5'70. Lovilec mih „Nova“ K 2'80 kom. Povsod najboljši uspehi. Mnogo pohvalnih pism. Se pošilja proti povzetju. Poština 80 vin. Raspošiljalnica Tintner, Dunaj III./72. Neulingg-gasse št. 26 (1. Lasaio.)

Konjak.

Pri slabostih v sled starosti in težavah v želodcu je konjak očičten (destiliran) iz starega vina že več stoletij znan kot najboljšo sredstvo za dolgo življenje in ojačenje. Pošiljajo se steklenice, ki vsebujejo 4 pollitre 12 let starega konjaka franko za 40 kron. Sletnega konjaka, čudnodobro uspevajoče sredstvo za vdrjenje pri tganju v členkih 4 pollitrske steklenice 32 K.

Benedikt Herti, veleposestnik, grad Golč pri Konjicah, Štajersko. (1 Kien.)

POLETNE-ČEVLJE

z močnimi lesenimi podplati pošilja v vseh velikostih: 25-26-27 . . . K 5.95 28-29-30 . . . K 6.55 31-32-33 . . . K 7.30 34-35-36 . . . K 8.70 37-38-39 . . . K 9.70 40-41-42 . . . K 10.45 43-44-45 . . . K 11.50 iz Dunaja po povzetju

čevljarska hiša

Dunaj XIV., Seehausenstr. 34/14. Ceniki o vojnih čevljih zastojni.

Pristne lasne kite

Exp. tri delne, kratke vrvice, 50 cm dolge komad po K 8.00 60 " " " " " 15-— 70 " " " " " 24-— 8 komade lasne mreže K 2.00 Vzorec las zadostuje. Primerne poštne pošiljate: Emil Mares, Maribor o. D. Zamenjava dovoljena ali denar nazaj. 495

GOBE

lepo posušene kupim tudi letove vsaki množini. V prvi vrsti želatne globanje ali krasno, potem Resičke i. s. s. Prosim sušiti in ponuditi samo take vrste pravih gob, ki jih poznate kot užltne. — Rudolf Starovašnik, eksport gob v Konjolah Štajersko. 382

Enonadstropna hiša z dvojnimi stanovanjem v sredini mesta se takoj proda. Vpraša se: g. Strajnsak, Schmidplatz 6 Maribor. 446

500 K Vam dam, ako moj zatirolec korenin „Ris-Balsam“ Vaša kurja ožena, bradarice in truo kožo v treh dneh brez bolečin ne odstrani. Cena 1 lončka z jamstvom vred K 1.75, 8 lončkov K 4.50, 6 lončkov K 7.50. Na stotine zahvalnih pism. Bemenu, Košice (Kassa) I, Postfach 12/839. (Ogrsko.) (Br. 1)

Posestvo s kavarno v Mariboru.

Prvovrstna postojanka za vsako industrijsko podjetje ali za založbo kake pivovarne izborna, ledenica in obširna založniška klet 2 minuti od koroškega tovornega in osebnega kolodvora v neposredni bližini novega državnega mosta, se pod zelo ugodnimi plačilnimi pogoji proda za ceno

90.000 K.

Posestvo meri približno 2075 m², hranilnice je 26.000 K. Vpraša se pri posestniku Pavlu Rupnik, Maribor, Franc Jožefova cesta št. 15. 543

Hrastov in kostonjev les

v deblih in vejah od 10 cm. debelosti naprej kupi po najvišji ceni 575

Julius Žigan na Polzeli v Sav. dol.

MAGISTER. MAGISTRA ali NEDIPLOMIRANI ASISTENT se takoj sprejme v lekarni Stabiči. Obširne ponudbe prosil E. V. FELLER, Zagreb, Jurjevska ulica 31-A. 579

Kapljice za svinje.

Cena 1 steklenice je K 1-20. O dobrem učinku vanju teh kapljic imam mnoge priznanih in pohvalnih pism. F. Pruh, mestna lekarna „pri e. kr. orlu“ Maribor, Glavni trg št. 15. Zahvala.

Najprvo se Vam lepo zahvalim za to visokocenjeno zdravilo proti rdečici. Odkar rašim to zdravilo, še nisem imel nobene škode pri svinjah. Iz drugih krajev slišim pritožbe: Meni so vse svinje proff Mnogi raje veliko trpijo, kakor da bi žrtvovali nekaj kron za zdravila. Priporočam vsem svinjerejem, naj bi rabili to cenjeno zdravilo. Še enkrat se Vam lepo zahvalim in prosim, pošljite mi spet 12 steklenic. Velespoštovanjem Ivan Škorjanc, p. d. Temel, Srednja vas, p. Ruša, Koroško.

Stare cape in cunje

kupuje po visokih cenah vsako množino JANKO ARTMAN, St. Jur. ob juž. žel. 514

MUZEJ Slov. zgodovinskega društva, Maribor, Koroska cesta 10. Darujte zanj vse zgodovinsko važne predmete, osobito vojne spemine.

Ponudite KOSTANJEV LES v hlohlih ali polenju edino tvrdki VINKO VABIC, Zaiec, Južno Štajersko. 533

Takojšno plačilo proti duplikatu voznega lista! Kulantno poslovanje! Navesti je ceno množine v vagonih in rok oddaje.

„Straža“ in „Slovenski Gospodar“ se še prodajata v naslednjih krajih:

Maribor: tobakarna Ane Kresnik, Franc Jožefova cesta 55;

tobakarna Katarine Maher, Magdalenski trg;

tobakarna Jos. Ortner, Schmidpl. 2;

papirna trgovina Josipina Lagler, Schmidplatz.

Ptuj: tobakarna Marije Martini, Glavni trg. **Sterntal** pri Pragarskem: Matilde Cizel, baraka U. W. I.

Gornja Radgona: trgovec Franc Horvat.

Mala Nedelja: trgovec Franc Senčar.

Poljčane: organist Franc Fekonja.

Dobrna pri Celju: tobakarna in pekarija Alojzija Ropan.

Petrovče: trgovec Josip Polanec.

Nova cerkev pri Celju: trgovka Antonija Jankovič.

Laški trg: trgovec Josip Osolin.

Vransko: trgovec Ernest Brezovšek.

Kozje: tobakarna Vahčič.

Zagorje ob Savi: trgovec Karel Uršič.

Andric pri Gradcu: tobakarna Marije Schlacher.

Ljubno na Gornjem Štajerskem: trgovina Ruperta Nikl.

Dunaj: Papirna trgovina Katarine Peštal, III. okraj, Schützengasse 30.

Vabilo.

Vse Slovence in Slovenke vabimo, da se naročijo na naš list. Naročnina stane za Avstrijo, Ogrsko, Bosno in Hercegovino

za celo leto . . . . . K 6—

za pol leta . . . . . „ 3—

za četrt leta . . . . . „ 1-50

Za Nemčijo in druge zunanje države stane list

za celo leto . . . . . K 8—

za pol leta . . . . . „ 4—

za četrt leta . . . . . „ 2—

Za vojske pa je naročnina zdatno nižja.

Za vojske znaša naročnina

za celo leto . . . . . K 4—

za pol leta . . . . . „ 2—

za četrt leta . . . . . „ 1—

Kdor pošlje naročnino, naj zapiše: ako je nov naročnik, besedico **nov**, ako je star, besedice **star** in številko, ki se nahaja na ovitku.

Upravništvo „Slov. Gospodarja“, Maribor.

Kje

si naj kupim potrebni molitvenik?

Vsled vojske tudi molitvenikov ni dobiti, ker knjigovezi nimajo platna in drugih potrebščin. Molitvenikov v krasnih, dragocenih vezavah sploh ni več. Zdaj pa se bližajo birme in botri bodo iskali molitvenike za svoje birmance. Kje si jih naj naročijo? Priporočamo, da se naj naši čitatelji rad molitvenikov vedno obrnejo na **Tiskarno sv. Cirila v Mariboru**, ki se ima na razpolago sledeče molitvenike v raznih vezavah, vse z zlato obrezo in s poštino vred po prištavljenih cenah:

A. Za otroke: 1. Otroška pobožnost po K 0.85; 2. Sv. Angel varih po K 1—; 3. Jezus, prijatelj otrok po K 1—; 4. Česčena Marija po K 1-10; 1-60; 1-70; 5. V nebesa hočem po K 1—; 1-10; 6. Rajski glasovi po K 1-70; 1-80; 2-50; 2-80; 2-90; 7. Pridi sv. Duh po K 1-70.

B. Za odrasle: 1. Marija varhinja nedolžnosti po K 1-70; 2-80; 2-40; 2-80; 2. Marija Kraljica po K 2-60; 2-80; 2-90; 3-20; 3. Pobožni Kristjan po K 1-70; 1-90.

C. Za odrasle z velikimi črkami: 1. Sv. ura po K 1-70; 1-90; 2. Tolažba nebeska po K 2-90; 3—; 3-30; 3-60; 3. Skrbi za duše po K 1-70; 1-90; 4. Gospod usliši moje molitev po K 1-80; 2-50; 2-80; 5. Mali duhovni zaklad po K 2—; 2-20; 2-60; 2-80.

„Slovenski Gospodar“ in „Straža“

se prodajata v naslednjih prodajalnah in tobakarnah:

V Mariboru:

Prodajalna tiskarne sv. Cirila, Koroska ulica št. 5.

Papirna prodajalna g. Pristernik, Tegetthoff-ova ulica.

Trgovina g. Czadnik v Stolni ulici.

Trafika na Glav. trgu (zraven rotovza).

» v Gosposki ul. (nasproti hotelu nadvojvoda Ivan).

Trafika v Grajski ulici.

» g. Coretti, Grajski trg 7.

» v Tegetthoff-ovi ulici (g. Žilko, blizu glavnega kolodvora).

Trafika g. Handl v Tegetthoff-ovi ulici,

» Žilko, Melje.

Trgovina g. Korenta, Klostergasse (baraka.)

Trafika na Tržaški cesti (nasproti magdalenski cerkvi).

Trafika Nerat, Franc Jožefova cesta 31.

Brežice:

Trgovina g. Antona Umek

Celje:

Papirna trgovina Goričar & Leskošek.

Trafika v Narodnem Domu.

Knjigarna gosp. Adler.

Celovec:

Trgovina g. J. Vajncert, Velikovaška cesta 5.

Sv. Duh-Loče:

Gosp. Josip Zalar (organist).

Dobie pri Planini:

Trgovina g. Amalije Tržan.

Fram:

Trgovina gosp. Janeza Kodrič.

Fohnsdorf:

Trgovina gosp. Jurija Gajšek.

Go nja Radgona:

Trgovina gosp. Antona Korošec.

» Franca Korošec.

Gradec:

Zeitungsstand A. Klöckl, Jakominiplatz.

Guštani (Koroško):

Trgovina g. Vinko Brundula.

Št. Ili v Slov. gor.:

Organist g. Anton Rozman (stara sola).

Sv. Jakob v Slov. gor.:

Trgovina g. Frid. Zinauer.

Jurklošter:

Organist g. M. Hvalec.

Sv. Jurij ob juž. žel.:

Trgovina g. Janko Artmana.

Kozje:

Trgovina gospoda Druškoviča

Sv. Lenart v Slov. gor.:

Trgovina gosp. Antona Zemljic.

Ljutomer:

Trgovina g. Alojzija Vršič.

Luče v Sav. dol.:

Posestnik g. Franc Dezman

Muta:

Trgovina gosp. Miloš Oset.

Novacerkev pri Celju:

Trgovina Marije F. Okrožnik.

Petrinja: (Hrvatsko).

Gosp. Stepan Škrlec.

Ptuj:

Papirna trgovina g. J. N. Peterac.

Podlehnik pri Ptuj:

Trgovina gosp. Mateja Zorko.

Ruše pri Mariboru:

Organist g. Ivan Nep. Slaček.

V Slov. Bistrici:

Prodajalna g. Roze Pičl.

Slov. Gradec:

Trgovina g. Bastjančič.

Stari trg pri Slov. Gradcu:

Gosp. Ignac Uršič.

Šmartin na Pohorju:

Trgovina g. Janeza Kos.

Šoštani:

Trgovina g. Ane Topolnik.

Sv. Trojica v Slov. gor.:

Trgovina g. Terezije Caus.

Sv. Tomaž pri Ormožu:

Trgovina g. J. Kegel.

Sv. Vid pri Ptuj:

Mostnar g. Anton Kmetec.

Veržej:

Trgovina gosp. Marije Koroša.

Vojnik:

Trgovina g. A. Brezovnik.

Žetale:

Trgovina gosp. Mat. Berlisg.

„Slovenski Gospodar“ izhaja vsak četrtek in stane za celo leto 6 K, za pol leta 3 K, za četrt leta 1-50 K. Naročnina se najpozneje pošilja po poštni nakaznici pod naslovom: **Upravništvo „Slov. Gospodarja“, Maribor.**

„Straža“ izhaja vsak ponedeljek in petek popoldne. Naročnina za „Stražo“ znaša za celo leto 10 K, za pol leta 5 K in za četrt leta K 2-50. Naslov za pošiljatev naročnine: **Upravništvo lista „Straža“, Maribor.**

Kdor se ni naročen na „Slov. Gospodar“ in „Stražo“, naj to takoj stori. Oba lista prinašata zanimive novice iz domačih krajev, z bojišč, iz tujine, objavljate važne uradne odredbe, cene živini in pridelkom itd. itd. Naročajte naše liste vojakom na bojišču vsaj za četrt leta!

Ako hočeš kako reč dobro prodati ali najti kupca, inseriraj v „Slov. Gosp.“ in „Straži“.

Vino belo, rdeče in črno (Dalmatinsko) od 56 litrov naprej razpošilja po povzetju **A. OSET** p. Guštanj Koroško.

Moštna esenca!

Izborno domačo pijačo si napravi vsak, ki si naroči v drožeriji Wolfram v Mariboru priznano moštno esenco. Iz ene steklenice moštne esence za 11 K lahko pripravite 150 litrov izborne domače pijače. Za pripravo te izvrstne in neškodljive domače pijače se je dobilo uradno dovoljenje. Dobiva se samo v medicinalni drožeriji **MAKS WOLFRAM**, Maribor, Gosposka ulica št. 33.

Gospodarsko pomožni urad za vojaške zadeve pri Sv. Lenartu v Slov. goricah

Dogaja se dostikrat, da se prošnje v zadevah k vojakom vpoklicanih zavrnejo, ker niso sestavljene po postavni obliki.

Zato se zopet opozarja na obstoj gospodarsko pomožnega urada za sodni okraj Sv. Lenart pri c. kr. okrajni sodnji Sv. Lenart, (načelnik sodnik dr. Haunig), kjer se dajejo pojasnila v vseh zadevah vpoklicanih in njih sorodnikov **brezplačno**.

Uradne ure so ob delavnikih od 2 do 5 ure popoldne, ob nedeljah od 11—12 ure predpoldan, soba št. 9.

„Panorama-International“

Maribor, Grajski trg št. 3, zraven gostilne „k črnemu orlu“ se priporoča na obilen obisk. Odprto cel dan. Vstopnina 30 v, otroci 20 v. Predstava traja 25 minut. Vojni dogodki iz vsega sveta, pokrajine vseh dežel celega sveta v naravni velikosti, slikovite in resnične. Za malo denarja in malo izgubo časa se vidi mnogo zanimivosti celega sveta. Kdor si enkrat ogleda „Panorama“, pride sopen, ker so vedno nove predstave.

U VII 1784/16-69

V imenu Njegovega Veličanstva cesarja!

C. kr. okrajno sodišče v Mariboru, odd. VII je razsodilo:

Obtoženec **Franc Schwarz**, rojen 31. marca 1884 v Celestrinu, kat. oženjen, posestnik in trgovec s sadjem pri Spodnji Sv. Kungoti h. št. 11, dosedaj nekaznovan, je kriv,

da je koncem novembra ali začetkom decembra 1916 v Pesnici vagon zimskih zabolj 10.900 kg, katere je sam po 1.01 Kr. za kg od Ivana in Terezije Hlade kupil, takoj dalje prodal trgovcu s sadjem Jožefu Wurzerju v svrhu prodaje ces. in kr. rezervni bolnici št. 5 v Ljubljani za ceno 1.25 K, torej izrabljajoč izredne razmere, povzročene po vojnem stanju, za neobhodne potrebščine zahteval očitno pretirano ceno.

S tem je zakrivil prestopok draženja po § 18 ces. nar. z dne 21. 8. 1916 št. 261. drž. zak. in se obsodi po istem postavnem deločinu na

3 (tri) tedne zapora in 2000 (dvatisoč) kron denarne globe,

v slučaju neizterljivosti na nadaljnih 200 dni zapora, ter v smislu § 389 k. p. r. na povrnitev stroškov kazenskega postopanja.

Ob enem se v smislu § 23 navedene ces. naredbe odredi, da se razsodba brez razlogov enkrat objavi v „Tagesspošti“ in v „Slov. Gospodarja“ na stroške obtoženca, ter javno nabije v občinah Pesnica in Spodnja Sv. Kungota.

V Mariboru, dne 23. maja 1917.

Bonča l. r.

D. Oswatitsch l. r.

568

VABILO na redni občni zbor

Kmetijske zadruga v JARENINI,

ki se vrši, dne 22. julija 1917. za leto 1916 po večernicah v Čitalnici.

DNEVNI RED:

1. Čitanje zapisnika.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Potrjenje rač. zaključka za l. 1916.
4. Volitev načelstva in nadzorstva.
5. Slučajnosti.

Jarenina, dne 8. julija 1917.

554

Kupim

BUKOVO OGLJE in DRVA

[od enega vagona kg 10000 naprej.

Prosim, punudbe. Plačilo naprej.

Jakob Tavčer,

[trgovec z ogljem in drvi.

Trst, Via S. Zaccaria 3.

Kadilci!

Pozor!

TOBAK!

Domač tobak si lahko vsakdo sam doma napravi iz raznih domačih zelišč, kateri tobak je kot nadomestilo za pravi tobak in je prav okusen za pipo. Kdor pošlje za 1 krono 30 vin. nerabljenih pošt. nih znamk dobi pismeno vsa natančna navodila.

Naslov: Feinputzerei Viktringhofgasse št. 30. v Mariboru.

Proda se

trgovska hiša v Središču

na ugodnem kraju in najboljšem stavbenem stanju, okrog 3 1/2 orala zemlje, se radi smrti po ceni prodaja. Vpraša se pod »N. P. št. 561« pri upravn. ništvu »Slovenskega Gospodarja«.

Pozor!

Usojam si svojim cenj odjemalcem naznaniti, da je moja trgovina ob

nedeljah in praznikih

kakor dosedaj tudi v bodoče

odprta.

Tako je cenj. odjemalcem tudi nadalje omogočeno ob nedeljah in praznikih potrebno nakupiti in oskrbeti.

Se priporoča z velespoštovanjem

M. Letonija,

MARIBOR, Tegethofova ul. 25.

SUTINSKO NA HRVAŠKEM

radioaktivno termalno kopalnišče 37.5 C 44.7 Volt, soba K 1.— do K 4.—, kopalnišče K 1.— in K 2.—. Oskrba s kruhom vred K 10.—.

Železniška postaja »Sutinske toplice«, pošta Mače. (5 Mosse)

560

G. FRIDRIH, veletrgovec Ptuj
KUPUJE VINSKI KAMEN
po najvišji ceni.

POZOR! GOSPODARJI Čas košnje je tu!

Pišite takoj po »Gorenjske kose«, katere je zelo priljubljena vsakemu gospodarju. Izdelana je iz srebrno-jeklene kovine, tako, da lahko kosi z njo vsaka ženska.

Dobij se samo:

v »Prvi Gorenjski razpošiljalni«
Ivan Savnik, Kranj.

Cenik s 1000 slikami nastojl!

Dolgosti in cene »Gorenjske kose so:

cm	50	55	60	65	70	75
pesti	5—	5 1/2	6—	6 1/2	7—	7 1/2

K 3.50, 3.70, 3.90, 4.10, 4.30, 4.50,

cm	80	85	90	95
pesti	8—	8 1/2	9—	9 1/2

K 4.70, 4.90, 5.20, 5.50

Dobe se tudi dobri brusni kamni, kom. 1 K, boljši K 1.50.

Pri večjem naročilu se dobi popust!

KUPIM

po najvišji dnevni ceni vsako množino borovnic (črni), rdečih malin in črnih malin, (robidno, ostrožnico). Prosim, da se mi takoj sporočijo kraji, kjer bi nabiralci večjo množino tega blaga skupaj spravili. **Rudolf Starovašnik, eksport gob in dež. pridelkov, Konjice, Štajersko.**

Špecerijska in kolonijalna trgovina

Na **Ivan Ravnikar,** Na debelo! **Celle** Na drobno!

kupuje po najvišjih dnevnih cenah vsako množino pristne strdi, voska, kumne, janeža, vinskega kamna in suhih gob

Vino in sadjevec

vsako množino kupi **A. OSET** p. **Guštanj** Koroško. Na željo pridem tudi sam poskusiti in k točenju. **Kupim** tudi prazne steklenice od kisle vode.

Krapinske-Toplice (Hrvaško) leži je protin, revmatizem, išijas. Pojasnila in ceniki brezplačno.

Kmetovalci!

za gnojenje v jeseni

naročite takoj 40% kalijevo sol! Cena K 22.80 za 100 kg iz postaje Žalec. Z naročilom treba poslati vreče! Razpošilja se po povzetju, najmanj 100 kg

Vinko Vabič,

veletržec, Žalec, Južnoštajersko.

Za odstotke garancija! Postrežba solidna!

Umetna gnojila prodaje **Zadruga v Račah.**